

Az 1930. év halottai

(A Délmagyarország munkatársától.) Az ember, mikor akármilyen mély részvételt gyászolja is meg a másvilágra költözöttet, — az élet kényszerítő hatása alatt aránylag gyorsan felejt. Eleinte hosszabb az eltűnés, mélyebb a sóhaj, aztán már csak bánatos mosoly fut át az arcukon.

— Szegény jó lélek! A nyáron még együtt tiltunk!

Talán így is van ez jól, mert mi lenne az eléggé tépett idegzetű emberekkel, ha a megnyugvásra nem jutna mód! Ugyis többet felednek el, mint amennyit illik.

Az igazi veszteség azonban akkor tűnik elő, amikor az év végén seregszemlét tartunk s átnézzük a rendet, amit a nagy kaszás vágott.

Kik hagyták itt 1930-ban Szegedet, azaz nem is magát a várost, csak a belső területét, hogy a szélen levő parifériákra húzódnak, örök nyugalmat keresve.

A januárt Zsiross Mihály nyitotta meg, aki voltaképpen Szilveszter estéjén fejezte be az életét. Valamikor főszámvevője volt Torontárvármegyének, de korán nyugdíjba vonult, mikor a megyei pénztárakat (az aradi Kriván Mihály híres alkassztásának hatása alatt) államosították. A tisztviselőket ugyan átvette az állam és beosztotta a pénzügyigazgatóság létszámba, de Zsirossban tulngett az akkor még igen élénk vármegyei gőg.

— Csak nem leszek finánc!

Később a Demke főszámvevője lett Szegeden. Január halottjai közé tartozik Révész Béla táncztanár felesége, Wittner Aladár menekült rendőrkapitány, Gegus Rezső iparművész (akinek halála nyomán még mindig nem ültek el az izgalmak), Straubert Gyula ny. ezredes és Fenyvesy Jenő iskolaigazgató, a tevékeny közéleti férfi. Elköltözött már régebben Szegedről, de a magunk emberei közé soroztuk mindig Hevesi Kálmán ny. kuriai bíró, szenzációs törvényszéki bűnügyi tárgyalások híres elnökét. Ő is az új év változásával tért meg a legigazságosabb bíróhoz.

Február farsangi kedve sok családra hozott gyászt. Halottai közül nevezetesebbek Szikra Pál, a régi Szeged egyik híres kőtelekmestere, aki 88 éves korában a szegények házában fejezte be életét. Nálunk halt meg Berényi Sándor, a 83 éves rokkant százados és ugyancsak a szegényházban Hódi Imre, valamikor keresett parádés kocsisa a városnak. Jankovich László egyetemi tanár ebben a hónapban vesztette el életét hűséges párját s nagy részvét kíséri Kolossa Győzőnek, az iparfestőt sokfelé ismert, kiváló vendéglősenek, a hirtelen halálát is. A közélet szinte napok lefolyása alatt lesz szegényebb Sós Antal gépgyáros, Tarján Lajos állatorvos, Felsmann Alfréd ny. állampénztári tanácsos és Mihajlovics István honvéddhadbiztos elhunytával.

Március szeszélyesen válogat az emberi sorban, mikor azt keresi, hogy kit vigyen el. Klazsik Lehel tanítóképzőintézet zenetanára kezd meg a sort, az ő menekült-optimizmusa, örökös jókedve ér egyszerre véget, aztán következnek Vajda Marioné, akit tengernyi szenvedéstől vált meg a halál, az elborult kedélyű és jobb sorsra hivatott Ivánkovics Imre, Kamocsay Sándor ny. uradalmi főintéző. Terescsényi Gyula kiváló íróársunk gondos lelkes, édesanyja. A márciusi levegő egyszerre nehéz lesz az éjszaka két alakjának. Gondi Kálmán tehetséges cigánymuzsik, de a tüdeje csak 32 év számára volt kiszabva, a másik pedig a Póczó, a korán elagott bohém, aki kocsmáról kocsmára járt s ha nem is hullt a garas, megelégedett egy pohár borral. Az egy cigány, egy király rendszer szerint ne feledjük ki őket sem, hiszen nem góthai almanachot írunk. Március halottai között szerepel egy 17 éves leány, Nagy Julia is. Őt csak azért említjük meg, mert megállított az anyakönyvbe jegyzett foglalkozása. Azt mondja, hogy diótörő. Hogy milyen pályákat jelöl ki a sors...

Április Deli Géza főreáliskolai igazgatót viszi el. Április utolsó napjaiban tér örök pihenőre a pihenést életében alig ismerő, agilis öv. Engel Lajosné. Annál bővebben arat május. Diener Pál terménykereskedő hanyatott élete végére tesz pontot a halál. De meglátogatja Hubacek Pál kuriai bírót, a szegedi törvényszék egykori híres vizsgálóbíráját is, az emberi bölcsesség és nyugalom örök szobrát, aki pedig magába vonultan úgy el tudott

gyönyörködni az életben. Vajjon mi szépet találhatott benne? Czimer Károly sem ír már többé történetét, habár hatalmas hagyatékát nem vesztett el. Onnan még sok érdekes munka kerül elő. Groszmann Adolf maga keresi az életnél könnyebb megoldást. Folkusházy Károlynak egyik legérdekesebb típusát veszíti el Szeged. Azt, amelyik zugalódás nélkül húzódott meg valamikor, a régi vagyonszétoszlásával, kis hivatalban, soha nem panaszkodott, hanem szinte felszabadult lélekkel, örök derűvel élte igénytelenek életét. Öröme, vasárnapja azért akadt, — a szeri pusztá ünnepségéről sose maradhatott el, az asztaltársasági barátkozás pedig mellékcél is szolgált, mert az ott gyűjtött garasokból mindig felöltöztettek egy sereg rongyos gyereket. Most eltávozott 78 éves korában régi jó cimborák, a Katonák, a Tóth Ferenc, Tüzlő Jóska után. Május halottjai még Gibicz Zákus ny. Máv. felügyelő és Boros Miksáné, — akit aztán december derekán az ura is követ a halálba. A szegedi kereskedővilág érdemes régi tagját gyászolja benne.

Junius halottjai az élete végéig jókedvű, cinikus életbölc, Szeless József, aztán Grassely Frigyes vaskereskedő, Waldner Dávid közjegyző irnok, a pontosság és megbízhatóság gépnél tökéletesebb mintaképe; Weisz Gyula ügyvéd felesége, Vdradi Jenő ny. h. főszámvevő, a legjobb és legszelidebb emberek egyike, továbbá dr. Bucsy Miklós ügyvédjelölt, akiben szülei az életük reménységét vesztették el.

Julius sem kegyesebb. Blau Ignác kereskedő hal meg, pedig olyan szépen tudott mindnyájunkat biztatni a hirdetéseivel, hogy: Nincsen pénze? Annyi baj legyen. — Pénzünk ugyan még mindig nincs, de hiányzik a vizsgálató vékonydorgájuk kis Blau is. Juliusban váltja meg hosszú szenvedéseitől a halál Jancsó Miklós egyetemi tanár, Hrusztek Gyulát, a régi szegedi 5. honvéddalozred ezredesét és Somogyi József ny. állampénztári főtanácsost. A hatalmas testalkatú, szánta, Somogyi egyik legnagyobb rajongója volt Ujszegednek, egész napját ott töltötte a gyermekjátékszótér mellett padon s — most már elárulhatjuk — verseket írt. A költemények művészi kivitel tekintetében ugyan kifogás alá eshettek, de annál több hazafiság és emberi jóérzés volt a tartalmuk.

Augusztusban öv. Telbisz Alajosné, csanádmegei nagybirtokosnő hagyja itt a földi javakat, az újságíróársadalom pedig a síoikus bölc Gal-lyas István halála ejti gyászba.

Szeptember Gödl Pál ezredessel, patricius szegedi familiák tagjával, végez, ebben a hónapban hal meg Bende Antal néhai híres rendőrbiztos özvegye és egész fiatalon Kukay József postafőtiszt. Valamelyik hivatalos kiküldetése közben fertőzést kapott, az végzett vele.

Október még verőfényes, de nem törődik más tavaszával. Dr. Vass Zoltán orvoson kívül elviszi a Szegeden megtelepedett Földes Ferenc ny. tanfelügyelőt és Bohn Józsefnek, a Bohn-vendéglő megalapítójának feleségét, Sztríha Ilonát.

Novemberben Kárpáti Károlynak, az állami főgimnázium néhai igazgatójának özvegye szenderül jobb létre, aztán öv. Réder Győzőné Ganie Kamilla, majd a kereskedelmi életből Bauer Dezső. Novemberben különösen nagy az aratás. Akkor hal meg id. Csikós Ede, Magyarország legidősebb gyógyszerészegéde, régi szegedi család sarja. Arról volt híres, hogy egész életében anynyi béléveget költött a kérvényeire, hogy ha öszszegyűjt, külön patikát vehetett volna rajta. Magyarországon azonban a tapasztalat szerint könnyebben lehet miniszteri tárcához jutni, mint gyógyszerári engedélyhez. Külön tragikumuk Csikós bácsinak, hogy állítólag épp a halála előtti időkben állt a legjobban a Szabadság-téri gyógyszerár-engedélyi ügye. De ezt már nem bírta kivárni, megölte a sokat szenvedett, izgult, szíve. November halottai közé tartozik három közismert szegedi iparos is: Molnár Antal szíjiártó, Katoa Pál (Palcsi) vendéglős és Gayer Vendel kaposmester, — továbbá a legöregebb szegedi ügyvéd, a 81 éves Bárkányi Mihály, aki az utolsó éveket betegeskedve töltötte. Édesapja volt Bárkányi Zoltán ny. árvaszéki elnöknek. Léderes Vilmos kályhámester, Auer Jenő fényképész, Spallá Aurél tábornok, Zombory Antal ny. városi tanácsnok fejezik be a sort.

A világhírű

Mercedes-Benz

személy- és teherautók

és a

M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak

által gyártott, tehát

magyar gyártmányu

Mávag—

Mercedes-Benz

teherautók, autobuszok és különleges autók

vezérképviselete és eladási központja:

MERCEDES—BENZ AUTOMOBIL R.T.

Budapest, IV., Váci uca 24.

Körzetképviselet: Automobil Eladási Vállalat Szeged, Dugonics uca 3.

Decemberben Kakasy Lajos honvédszázados tragikus halála okoz részvétet épp úgy, mint a kereskedői életben Politzer Samuél, Varga Samuél és Boros Miksáé. Az iparosvilág Zimonyi István közismert pékmestert veszíti el.

Csak nagyjából böngészünk át a halotti anyakönyveket, de így is feltűnt, hogy milyen méretetlen sora halt meg 1930-ban a város elartott szegényeinek, mintha megkönyörült volna rajtuk a sors, hogy megváltsa a szomorúságukat, — egyben helyet juttasson annak a másik nagy légiónak, amely ott áll a küszöbön és várja az elhelyezkedés lehetőségét.

Följegyezzük azonban azoknak a nevét is, akik betöltötték a 90-ik életévüket, vagy ennél is idősebbek voltak halálukban:

Bózsó János háziszegény 90 éves.

Öv. Kondász Mihályné Kardos Viktória 90 éves

Petrován János kőműves 94 éves.

Öv. Schindler Ignácné Fleisch Janka háziszegény 92 éves.

Öv. Friedmann Lázárné Feuerlicht Magdolna 96 éves.

Öv. Gál Ferencné (a kiterjedt Gál- és Aigner-stb. család feje) 96 éves.

Öv. Ördög Józsefné Király Ágnes, vasuti fékző nyugdíjas özvegye, 94 éves.

Stark Péter magánzó 98 éves.

Öv. Babay Ferencné Szerpák Konstancia 90 éves.

Öv. Eisenkolb Gáspárné Rieger Teréz 98 éves. (Tanító özvegye.)

Öv. Lőrincz Jánosné Tóth Katalin 94 éves.

Öv. Rosenstock Adolfné Herczl Etelka 99 éves.

Öv. Tóth Jánosné Kis Éva 95 éves.

Öv. Németh Andrásné Águszt-Kovács Cecília háziszegény 98 éves.

Öv. Ifkócs Márkné Petrik Erzsébet 93 éves.

Amint látható, 16 kilencven éven felüli közül (ideszámítva Zombory Antalt is), csak 4 a férfi és 11 a nő, ami megint azt bizonyítja, hogy a férfi nem igen bírja ki az életet olyan sokáig, mint az asszony.

Említsük meg végül, hogy az 1930-as anyakönyvben anyakönyvezték el utólag Fischhof Györgyöt, aki a 17. tábori tüzérezred tartalékos hadnagyaként 1916 augusztus 6-án halt hősi halált.

Magyarország legjobb hírnevű óráscége
BRAUSWETTER JÁNOS
Gróf Apponyi Alberti (Iskola) uca 23. szám.

Sehol olcsóbban! RÁDIÓ

és kellékek gazdag választékban

PHILIPS

18 fajt részletre nálam kaphatók

Szántó Sándor népkereskedőnél Szeged, Koss uca 2.

Gyümölcsösítse szántóföldjét,

vedelmét azonban megsokszorozhatja! — Szép gyümölcsfaültvényekkel legjobban bevált fajtákban olcsón szolgál:
Kolauch Károly gazdasága Szeged. (Petőfi sugárút 84.)

ami mellett 123
tovább kalászosok és
kapások termelését, fő-
Ribizke, pöszméte, málna, földleper és gyümölcs-
vadonok, maionia és tőgya nagy mennyiségben!